

ОСНОВНО УЧИЛИЩЕ „ХАДЖИ ДИМИТЪР“ С. БЯЛА
8850- с. Бяла; общ. Сливен ул. „Люляк“ №13; тел: 0878774443
E-mail: ou_biala@hotmail.com <http://oubyala.com>

Утвърдил:
Директор: Р. Господинова

ЕТИЧЕН КОДЕКС **НА УЧИЛИЩНАТА ОБЩНОСТ**

при ОУ „ Хаджи Димитър“ с. Бяла

1. Училището е място, където се изгражда сплотена училищна общност на ученици, учители и родители. Тази общност постига много повече на принципа на общото действие, като подпомага и допълва личните усилия на всеки. Всички членове на общността се отнасят с уважение помежду си и си помагат за постигането на една обща цел – по – добро образование.
2. Всеки учител осъществява своите професионални задължения в услуга на учениците и допринася за формиране облика на училището.
3. За всеки работещ в училището е чест и морален дълг да спазва принципите на професионалната етика.

ГЛАВА I

I. ОБХВАТ НА КОДЕКСА

1. Етичните правила в този кодекс са приложени за работещите в ОУ „ Хаджи Димитър“ с. Бяла ” и се отнася до:
  - Отношенията между учители и ученици;
  - Учители и помощен персонал;
  - Учителите;
  - Работещите в училището и родителите;
  - Права и задължения на учителя и Етичен кодекс за работа с деца.

II. ЦЕЛИ НА КОДЕКСА

1. Етичният кодекс има за цел да:
  - Определи етичните стандарти за професионална дейност на учителя;
  - Развива култура и професионални ценности, основани на принципите на хуманност, законност, демократичност и зачитане правата на човека;
  - Подпомогне приобщаването на учителите към процеса на изграждане на обща европейска култура;
  - Повиши общественото доверие към учителите.

III. ВЪРХОВЕНСТВОТО НА ЗАКОНА В РАБОТАТА НА УЧИТЕЛЯ

1. Учителят изпълнява служебните си задължения при спазване на Конституцията, ЗПУО.
2. Учителят съобразява законността на действията си.

ГЛАВА II

I. ПОВЕДЕНИЕ И ОБЛИК НА УЧИТЕЛЯ В ОБЩЕСТВОТО

1. Учителят изпълнява своите задължения в услуга на учениците.
2. Учителят дава личен пример с поведението си.
3. При изпълнение на професионалните си задължения учителят търси подкрепата на родителите, Отдел “Закрила на детето”, Дирекция “Социално подпомагане”, Детска педагогическа стая.
4. Учителите сътрудничат с неправителствени организации и представители на обществеността, като запазват професионална независимост.
5. Учителят спазва стриктно своите задължения, определени в педагогическата дейност на училището и Правилника за вътрешния трудов ред, като носи отговорност за своите действия и бездействия.
6. Учителят не злоупотребява с правомощията си.
7. Учителят поддържа външен вид, който не уронва престижа на училището.
8. Учителят не трябва да употребява алкохол или упойващи вещества, които могат да повлияят при изпълнение на задълженията му.
9. Основното задължение на учителя е да осигури качествено знание и възможност за най – пълна изява и развитие на потенциала у всеки ученик.
10. Задължение на учителя е да бъде добронамерен, да проявява безпристрастност, индивидуален подход и уважение към учениците и да създава условия на състезателност между учениците.
11. Задължение на учителя е да въвежда модерните форми на обучение, да преподава новите тенденции на съвременното знание и да повишава своята квалификация.
12. Задължение на учителя е също да поддържа постоянния контакт между членовете на училищната общност на основата на най – пълна информираност.
13. Всички задължения на учителя са свързани с основното му право да изисква подобаващо уважение и признание за своя труд.
14. Учителят има решаваща роля за формирането на достойни личности и достойни граждани на обществото, основано на демократичните ценности в България.
15. Чрез обучение и морално възпитание учителят подготвя учениците за бъдещата им активност в гражданското общество.

II. ОТНОШЕНИЕ КЪМ УЧЕНИЦИТЕ

1. Учителят и непедagogическият персонал защитават правата на колеги и ученици.
2. Учителят не уронва достойнството на обкръжаващите го.
3. Учителят запазва училищна тайна и особености в семействата на учениците.
4. Учителят не изнася информация, която би намалила училищния имидж.
5. Учителят зачита вярванията и начина на живот на другите вероизповедания, съвместени в правовата държава.
6. Учителят не допуска дискриминация, основана на пол, раса, език, религия, убеждения, мнения, национален или социален произход.

III. ПОВЕДЕНИЕ, НЕДОПУСКАЩО ПРОЯВИ НА КОРУПЦИЯ

1. Учителят не се възползва от правомощията си с цел лично облагодетелстване или друга користна цел.
2. Когато станат известни факти и обстоятелства за възникнал конфликт на интереси, учителят уведомява директора за това.
3. Учителят не допуска да бъде поставен във финансова и друга зависимост от отделни лица, които могат да повлияят на обективното поставяне на оценки.

IV. ВЗАИМООТНОШЕНИЯ МЕЖДУ УЧИТЕЛИ

1. Директорът в качеството си на ръководител зачита достойнството и правата на подчинените си и е отговорен за заповедите, които издава, за тяхното изпълнение и последиците от тях.
2. Директорът е пример за професионално, безпристрастно и ефективно изпълнение на служебните задължения.
3. Директорът проявява отговорност към подчинените си, подпомага професионалното им развитие, насърчава ги, предприема при нужда корективни мерки.
4. Учителят изпълнява коректно и добросъвестно заповеди и задължения, съответстващи на закона.
5. Учителят НЕ изпълнява заповеди, нареждащи му да извърши незаконни действия.
6. Учителят дава точен и обективен отчет пред директора за изпълнение на служебните задачи.
7. Между учителите НЕ се допускат никакви форми на дискриминация.
8. Учителят НЕ прави изказвания и призови към колегите си за участие в мероприятия, нарушаващи обществения ред.

V. УЧИТЕЛЯТ И СЛУЖЕБНАТА ИНФОРМАЦИЯ

1. Обработването на лични данни се осъществява съобразно международните принципи за защита на данните и вътрешното законодателство.
2. Служебната информация не може да бъде използвана за користна цел и не може да се разгласява пред трети лица освен по предвидения от закона ред.
3. Учителят спазва нормативните изисквания за достъп до информация като съблюдава правилата за защита на класифицираната информация.
4. НЕ се вписват неверни данни в документи издавани, съхранявани или изисквани за нуждите на МОН.

VI. УЧЕНИЦИТЕ

1. Училищната общност е като семейство, в което всички членове се отнасят помежду си с уважение.
2. Личната отговорност на ученика означава:
  - Да се учи колкото може по – добре;
  - По време на учебните часове мястото на ученика е в клас;
  - Да не решава конфликтите в училище с агресия;
  - Да спазва правилника за поведение в училище;
  - Да иска съвети от учители и родители, когато се налага;
  - Да уважава различните мнения;

- Да оказва помощ на нуждаещите се;
- Да изисква информация по всички интересувачи го въпроси.

3. Право на ученика е да бъде зачитано мнението му и да бъде уважавано достойнството му.

4. Право на ученика е и да участва в ученически общности и групи по интереси.

5. Основна грижа на ученика е личното му развитие и успех, който се гарантира от благоприятния климат на сигурност в училище. Затова ученикът трябва да се стреми към добронамерени и приятелски отношения със съучениците си.

6. Основните правила за приятелски отношения между учениците са:

- Да не употребяват нецензурни изрази;
- Да не сплетничат един за друг;
- Да не си подсказват;

VII. РОДИТЕЛИТЕ

1. Родителите помагат според възможностите си за да се утвърди трайно авторитетът на училището.

2. Основни задължения на родителя /настойника/ са:

- да проявява постоянни грижи за доброто образование на своето дете;
- да следи и насърчава неговите успехи;
- да го съветва и осигурява всички възможности за творческото му развитие;

съдейства за самостоятелното критично мислене на детето;

съобразява се с индивидуалните потребности и желания на детето.

3. Семейството трябва да дава пример за разбирателство и добри отношения.

4. Задължение на родителя /настойника/ е да се интересува от мнението на учителите и да се съобразява с тях.

5. Родителят трябва да упражнява контрол и да налага своя авторитет без насилие като зачита детето и спазва основните му права.

6. Родителят възпитава детето чрез личния си пример в дух на уважение, толерантност, инициативност и свободолюбие.

7. Родителят трябва да се стреми да решава конфликтите между поколенията

спокойно и в контакт с всички членове на училищната общност.

8. Родителят подготвя детето за живота и има една основна морална задача – да създава ценности и да ги предава на следващите поколения.

VIII. ПРАВА И ЗАДЪЛЖЕНИЯ НА УЧИТЕЛИ.

Учителят има право да:

членува в професионални организации и да взема участие в работата на регионалните и националните им органи;

дава мнения и да прави предложения по дейността на училището до административните органи в системата на народната просвета;

получава информация за възможностите за повишаване на професионалната си квалификация от директора на училището, от регионалния инспекторат по образованието и от Министерството на

образованието и науката;

избира учебници и учебни помагала след оценка за тяхното практическо прилагане за съответния учебен предмет от съответната образователна степен или етап.

2. Учителят има право на работна среда, позволяваща пълна изява на способностите му и свободна от всякакви форми на насилие и дискриминация.

3. Учителят има право на подкрепа от всички институции.

4. Учителят е длъжен да:

изпълнява задълженията си, определени в Кодекса на труда, в нормативните актове в системата на народната просвета и в длъжностната характеристика;

изпълнява нормата за задължителна преподавателска работа, определена с наредба на министъра на образованието и науката;

изпълнява решенията на педагогическия съвет, както и препоръките на контролните органи на регионалния инспекторат по образованието и на Министерството на образованието и науката;

опазва живота и здравето на учениците и децата по време на образователно-възпитателния процес и на други дейности, организирани от него или от училището.

повишава професионалната си квалификация.

5. Учителят не може да нарушава правата на ученика, да унижава личното им достойнство, да прилага форми на физическо и психическо насилие върху тях.

IX. ДРУГИ РАЗПОРЕДБИ

1. Правилата на поведение, съдържащи се в този Етичен кодекс, са неизменна част от ежедневната дейност на работещите в училището.

2. Спазването на етичните правила за поведение е гаранция за законност на действията и защита от неоснователни обвинения

3. Чрез спазване на правилата на поведение, заложен в Етичния кодекс и приети от всеки учител и работещ в училището се допринася за изграждането и утвърждаването на положителен образ на ОУ „Хаджи Димитър“ с. Бяла.

4. Настоящият кодекс е отворен документ, подлежащ на непрекъснато развитие и обогатяване.

С настоящия Кодекс са запознати всички членове на колектива на Общо събрание на година.